

Sjuksköterskor i Cancervård

Organisationsnummer 802015-8492

Verksamhetsberättelse för räkenskapsåret 2019

Verksamhetsberättelse för räkenskapsåret 1 januari -till 31 december 2019

Vid årsmötet 2019 blev Karina Sandström, Helena Ullgren, Inger Andersson omvalda på två år. Nyval på två år av Katarina Karlsson, Karlstad och Ulrika Persson, Stockholm. Helena Ullgren valdes som ordförande på 2 år.

Efter årsmötet 2019 har styrelsen bestått av följande personer:

Helena Ullgren, ordförande, Stockholm
Anna-Karin Ax, sekreterare, Linköping
Karina Sandström, kassör, Helsingborg
Inger Andersson, ledamot, Göteborg
Malin Backman, ledamot, Stockholm
Bodil Westman, ledamot, Stockholm
Linda Åkeflo, ledamot, Göteborg
Ulrika Persson, ledamot, Stockholm
Katarina Karlsson, ledamot, Karlstad

Revisorer:

Håkan Andersson, auktoriserad revisor, Stockholm
Britt-Marie Bernhardsson, suppleant, Stockholm
MarieLouise Möllerström, revisorsuppleant, Lund

Valberedning:

Inför årsmötet 2020

Anki Delin Eriksson, sammankallande Göteborg
Ann-Christine Svensk, Umeå
Susanne Carlson Bennet, Stockholm

Styrelsens arbete

Styrelsen har under året haft åtta protokollförda möten. Dessa möten består av årsmöte, ett konstituerande möte, ett möte på ett tvådagars internat, ett möte i Stockholm samt fyra styrelsemöten via videokonferens.

Samarbetspartners

Regionalt cancercentrum (RCC): Bodil Westman
Ung Cancer, NRPV: Helena Ullgren
Patientföreningar: BRO Karina Sandström, Prostataförbundet Bodil Westman
Onkologi alliansen (samarbete mellan de forskande läkemedelsföretagen)

ISNCC, International Society of Nurses in Cancer Care: Helena Ullgren
ESTRO, European Society for Radiotherapy and Oncology: Ulrika Persson
EONS, European Oncology Nursing Society: Helena Ullgren
NSG, Nordisk Samarbetsgrupp: Katarina Karlsson
EBMT/Nordic Forum: Inger Andersson

Medlemsantal Bodil kollar vid årsskiftet

Antalet betalande medlemmar uppgick till 814 personer, december 2019.

Nätverk

Under året 2019 har följande nätverk i föreningen varit aktiva: *Nätverket för sjuksköterskor i bröstcancervård*, *Nätverket för utvecklingssjuksköterskor inom radioterapi*, *Sarkonnätverket*, *Nätverket för cancerrelaterat illamående*, *Nätverket för hematologisjuksköterskor i Sverige (HEMSIS)*, *Nätverket för Tumörsår* och *Svenska sektionen av Young Cancer Nurses (YCN)*. Vilande nätverk i föreningen är *Nationellt nätverk för vårdforskning inom cancervården*.

Nätverket för Tumörsår startade i Maj 2018 med syfte att “verka för ett nationellt evidensbaserat arbetssätt kring tumörsår”. Under 2019 startades ett projekt upp med telemedicin för tumörsår via Regionalt Cancercentrum Stockholm/Gotland. Man planerar att lägga upp relevant information såsom regionala vårdprogrammet om maligna tumörsår, på hemsidan.

Nätverket hematologisjuksköterskor i Sverige (HEMSIS) har under hösten haft gemensamma utbildningsdagar i Varberg med Svensk Förening för Hematologi (SFH). Drygt 90 sjuksköterskor deltog i årets utbildningsdagar. I samband med utbildningsdagarna delades priset Årets Hematologisjuksköterska ut i samarbete med Blodcancerförbundet. Nätverket planerar nu för utbildningsdagarna 2020 som kommer att vara i Lund.

Nätverket för cancerrelaterat illamående bildades hösten 2016 och arbetar som en självständig grupp inom föreningen Sjuksköterskor i Cancervård. Nätverket hette tidigare Svenska antiemetika-gruppen i cancervård (SAGIC) och har bland annat arbetat med Svenska Emesis-registret. Vi har representanter från Västra Götalandsregionen, Halland, Region Syd, Region Sydöst, Region Stockholm/Gotland, Region Uppsala/Örebro, Norrland och Vårdforskning. Nätverket arbetar för att säkerställa ett evidensbaserat arbetssätt kring cancerrelaterat illamående, vilket innefattar kunskap om orsaker, riskbedömning, behandling och uppföljning. Målet är att patienter med cancer ska få en likvärdig vård över hela landet. Vi vill genom nätverket öka kunskapen hos vårdpersonal om cancerrelaterat illamående och kräkningar. Nätverket ska ge vårdpersonal förutsättningar för att diskutera, lära av varandra och ta del av den senaste forskningen inom ämnesområdet. Nätverket beviljades stipendium för att arrangera en utbildningsdag med fokus på cancerrelaterat illamående. I oktober 2019 genomfördes denna utbildningsdag i Göteborg. Utbildningen riktade sig till både läkare och sjuksköterskor. Programinnehållet var allt från mekanismer bakom illamående och kräkningar till hur vi arbetar i klinisk praxis. Deltagarantalet var över förväntan och totalt var det 81 deltagare. Utvärderingen visade på mycket positiv respons. Nätverket arbetar jus nu med en revidering av utbildningsmaterialet på hemsidan och en revidering

av antiemetika-guidelines som finns både på Sjuksköterskor i cancervårds hemsida samt på Regimbibliotekets.

Nätverket för sjuksköterskor i Bröstcancervård rapporterar: Ledningsgruppen har i höst haft ett möte på Södersjukhuset bröstcentrum. Här diskuterades och uppdaterades syfte och mål med nätverket. Vi fick även en visning av bröstcentrums lokaler. Ledningsgruppen har ledamöter som under året deltagit i Svenska bröstcancergruppens möten. En stor del av ledningsgruppen är ny för i år vilket är spännande. Arbetet med SOTA 2020 i Malmö har startat.

Nätverket för utvecklingssjuksköterskor inom radioterapi syftar till att höja kvaliteten på området och fungera som en kunskapsbank. Gemensamma frågor hanteras via mailkontakt. För 2019 saknas rapport om övriga aktiviteter.

Sarkonnätverket rapporterar; “Vi har jobbat på under 2019 och det som är årets höjdpunkt är SARKOMDAGEN. Denna arrangeras för patienter och anhöriga med sarkom. I Stockholm hade vi en fantastisk dag i april och planerar för en ny dag 2020. Sarkomdagen är ett samarbete mellan vården och patientföreningen. Det har inte hänt så mycket mera i nätverket i år, då vården och kliniken tar allt mera på sjuksköterskor och övrig vårdpersonals resurser. Förhoppningsvis kommer nätverket att vara mera aktivt och kanske ordna lite mera träffar framöver”.

Det **Nationella nätverket för vårdforskning inom cancervård** är vilande tills vidare. Även om planer har funnits på en åter-uppstart av nätverket under 2019 har styrelsen diskuterat och kommit fram till att Facebook-gruppen Nätverk för omvårdnadsforskning till viss del motsvarar behovet av ett vårdforskningsnätverk. Där kan både doktorander och disputerade vara medlemmar. Ett forum som riktar sig till forskande sjuksköterskor inom cancervård saknas dock.

Föreningen identifierade under 2018 ett behov av **Nätverk för kontaktsjuksköterskor**. Annonsering efter kontaktperson för nätverket har under 2019 skett via Facebook och personliga kontakter, några har visat intresse men ingen har tagit på sig uppgiften ännu. Föreningen kan bidra till och stödja nätverken genom att ge möjlighet till att boka gratis lokaler, använda hemsidan för att sprida gemensamma riktlinjer och kunskap.

Svenska sektionen av Young Cancer Nurses (YCN): Ej någon rapporterad aktivitet 2019.

Tidningen Cancervården

Tidningen Cancervården har kommit ut med fyra nummer under 2019. Alla har haft ett övergripande tema “Cancervård i förändring”. Stor vikt är lagt på omvårdnad.

Tidningen har haft följande teman:

Nr1 - Återkoppling EONS, SOTA och ESSO.

Nr2 - Hälsosamma levnadsvanor. Återkoppling från Onkologdagarna.

Nr3 - Ledarskap och påverkansarbete

Nr4 – Personcentreradvård. Återkoppling från EON-12, MASCC, ICN congress, ESO-EONS Masterclass samt Kirugveckan.

Redaktionen har haft åtta telefonmöten samt ett redaktionsmöte i samband med Onkologidagarna i Stockholm. Därutöver tät mail- och telefonkontakt, framförallt i samband med manusstopp och utgivning. Under 2019 har redaktionsmedlemmarna deltagit vid delar av styrelsemötena för att på så sätt hålla sig välinformerade samt för att stärka samarbetet mellan styrelsen och redaktionen.

Under 2019 har redaktionen haft ett mycket bra samarbete med journalist Eva Gärdsmo. Eva har deltagit i samtliga redaktionsmöten.

Samarbetet med Adviser har fortsatt och utvecklats ännu mer under 2019 bla genom att chefredaktören haft tät kontakt med annonsavdelningen för att hjälpa till att tipsa om intressanta annonsörer.

Mars 2019 deltog hela redaktionen vid Onkologidagarna i Stockholm.
September 2019 deltog Ulrika Persson vid EONS i Barcelona.

Vid årsmötet i mars invaldes chefredaktör Ulrika Persson i SIC:s styrelse.

Utfallet 2019 blev positivt och tidningen gick med vinst, totalt plus blev 67 195kr.

Digitala media

Facebook har stor genomslagskraft med god aktivitet från styrelsen. Sidan har ökat antal följare från 974 (2018) till 1007 år 2019. FB har en god räckvidd och når ut till snitt på 500 användare per inlägg. Under året har Twitter-kontot @sskicancervard haft 261 följare på Twitter jämfört med 211 följare 2018. Instagram-kontot @sskicancervard hade 221 följare 2019 jämfört med 192 följare 2018. Vi har utarbetat en policy för sociala medier, samt både flyttat och uppdaterat hemsidan.

Stipendier

Under 2019 har styrelsen utlyst följande stipendier:

- 6 st medlemsstipendier á 2500 kr. 6 st har beviljats av styrelsen.
- 1 st nätverksstipendium á 10 000 kr. 1 st har beviljats av styrelsen.
- 5 st stipendier riktade mot Onkologidagarna á 3000 kr. 5 st har beviljats av styrelsen.
- 2 st stipendier riktade mot Kirurgveckan á 2500 kr. 1 st har beviljats av styrelsen.
- 2 st stipendier riktade mot Urologidagarna á 2500 kr. Inga ansökningar
- 2 st stipendier riktade mot Utbildningsdagar för hematologisjuksköterskor. Inga ansökningar.

Vi har under 2019 beslutat att dela ut ett pris till Årets team inom cancervården, efter en motion från en medlem. Vi har utarbetat kriterier och sökt samarbetspartners för att kunna dela ut detta och första priset planeras att delas ut på Onkologidagarna 2020.

Konferens – utbildningsdag

Onkologidagarna genomfördes i samarbete med SOF (svensk onkologisk förening) och en lokal kommitté i Stockholm. Temat var livsstilsrelaterad cancer och deltagandet rekordstort med 690 deltagare totalt och av dem var 350 st. sjuksköterskor. De flesta sessioner var tillsammans från SOF och vår förening och det var en välbesökt postervandring. Den vetenskapliga kommittén består av två representanter från SOF och Helen Ullgren samt Katarina Karlsson från styrelsen. Planerig inför onkologidagarna 2020 har pågått under hela 2019, nästa år i Växjö, med temat "Var går gränsen".

Den 18 mars genomfördes *Nationell kontaktsjuksköterskedag* i samverkan med Nationella arbetsgruppen för kontaktsjuksköterskor och Min vårdplan inom RCC. Under dagen gavs föreläsningar kring arbetet med implementering av Min vårdplan, aktiva överlämningar, cancerrehabilitering och kontaktsjuksköterskans roll i uppföljning efter avslutad behandling. Speciellt inbjuden föreläsare var Darcy Burbage, Survivorship Nurse Navigator at the Helen F Graham Cancer Center & Research Institute, Newark Delaware, USA. Darcy pratade om kontaktsjuksköterskans roll i cancerrehabilitering och uppföljning. Under dagen deltog cirka 250 kontaktsjuksköterskor. I samband med kontaktsjuksköterskedagen genomfördes även en workshop, med ett 50-tal deltagare, kring kontaktsjuksköterskans roll i cancerrehabilitering.

Nationellt

Svensk sjuksköterskeförening (SSF)

Inger och Helena deltog i Svensk sjuksköterskeförenings föreningsstämma den 11 juni i Stockholm.

Helena deltog vid Svensk sjuksköterskeförenings ordföranderåd i oktober. Diskussioner har fortsatt kring ökad samverkan mellan SSF och dess sektioner. Sjuksköterskor i cancervård ställer sig positiv till denna samverkan.

Projekt hälsosamma levnadsvanor för personer som har eller har haft cancer
Sjuksköterskor i cancervård sökte tillsammans med Svensk sjuksköterskeförening pengar från Socialstyrelsen för fortsatt projekt 2019 kring Hälsosamma levnadsvanor för patienter med en cancersjukdom.

- Utbildningsdag för kontaktsjuksköterskor har hållits i samverkan med RCC sydöst. Föreläsningarna tog upp evidens kring levnadsvanors inverkan på uppkomst av cancer, men även betydelsen under och efter behandling och vilka råd som ska ges. Drygt 150 personer närvarade.
- Utbildningsfilmer för personal tagits fram. Filmerna är tänkta att användas inom utbildningar och/eller planeringsdagar. Filmerna tar upp vilka råd som

ska ges kring tobak, alkohol, fysisk aktivitet och kost till personer med cancersjukdom. Utifrån tidigare informationsbroschyr till patienter om hälsosamma levnadsvanor för personer med cancersjukdom har material på lätt svenska tagits fram.

- Workshop med kontaktsjuksköterskor, representanter för Sluta-röka linjen och alkohol linjen samt styrelsen och Svensksjuksköterskeförening genomfördes i november. Syftet var kunskapsutbyte och 15 personer deltog.

Nätverket för en Nationell Canceragenda

Har ej varit aktivt under 2019

Regionala cancercentrum (RCC)

Vårdprogram

Föreningen har granskat och lämnat remissvar tillsammans med Svensk sjuksköterskeförening på 19 nationella vårdprogram; *malignt melanom, njurcancer peniscancer, urothelial cancer, hudlymfom, lymfom och KLL, levercellscancer, cancer i matstrupe och magsäck, myelom, vulvacancer, analcancer, bröstcancer, buksarkom, Hodgkins lymfom, Indolenta B-cellslymfom och hårcellsleukemi, skelett- och mjukdelssarkom, tjock- och ändtarmscancer, tumörer i hjärna och ryggmärg samt binjuretumörer*. Vi har även lämnat synpunkter på *Vägledning för bäckenrehabilitering*.

Föreningen ser en positiv utveckling av skrivningar om omvårdnad i de nationella vårdprogrammen men omfattning och kvalitet är varierande. Vi ser ett ökat antal sjuksköterskor som deltar i vårdprogramarbetet och med akademisk och klinisk kompetens avseende omvårdnad. Föreningen kommer fortsätta kravställa att specifik omvårdnad relaterad till aktuell diagnos beskrivs i de nationella vårdprogrammen.

Övrigt nationellt

Almedalen

Helena Ullgren deltog två dagar vid Almedalen, juli 2019. Vi deltog i flera seminarier och diskussioner. Ett multiprofessionellt seminarium, där både representanter från hälso- och sjukvården, industrin och patientrepresentanter hölls kring hur och vad man kan göra för att få ett jämlikt införande av nya behandlingar, vilka utfallsmått är viktiga? Hur kan vi bättre följa inte bara läkemedel utan hur patienternas själva upplever att de mår? Vidare så bjöds olika makthavare och föreningar in att delta vid en rundabords debatt om kompetensförsörjningen och där deltog vi aktivt.

Internationellt

European Oncology Nursing Society (EONS)

EONS ordföranderåd

Helena Ullgren representerade föreningen på EONS ordförande råd och även deras “general meeting”, som är öppet för alla medlemmar. Rådet och mötet hölls i samband med EONS och ESMOs gemensamma konferens i Barcelona.

EONS working groups

Helena Ullgren är ordförande i arbetsgruppen ”Advocacy” (påverkansarbete)

EONS påverkansarbete

Helena Ullgren har deltagit i flera möten, bl. a i Bryssel kring frågor om en reglera specialistutbildning och patientsäkerhetsarbete.

Helena Ullgren är fortsatt EONS representant i Rare Cancers Europé (RCE) en grupp ledd av European Society for Medical Oncology (ESMO), som verkar politisk i Europa för att utveckla och påverka vården av ovanliga cancrar, Helena deltog på möte i oktober i Bryssel och i Barcelona.

EONS Advocay arbetsgrupps patientsäkerhets projekt, leds av Helena Ullgren och de har publicerat ett manifest, samt en enkätundersökning i Europa kring patientsäkerhetsfrågor. Vidare så kommer en kartläggning av vilka länder som har eller inte har en reglerad specialistutbildning att slutföras under december 2019.

EONS Young Cancer Nurses

Ej någon rapporterad aktivitet 2019.

Nordisk Samarbetsgrupp (NSG)

Ej aktivt under 2019.

International Society of Nurses in Cancer Care

Föreningen är medlem i ISNCC – International Society of Nurses in Cancer Care - som är ett internationellt nätverk för sjuksköterskor i cancervård med mer än 60 000 medlemmar. Styrelseledamot Helena Ullgren är kontaktperson.

Stockholm 2020-01-16

Helena Ullgren, ordförande

Anna-Karin Ax, sekreterare

Karina Sandström, kassör

Inger Andersson, ledamot

Ulrika Persson, ledamot

Malin Backman, ledamot

Katarina Karlsson, ledamot

Bodil Westman, ledamot

Linda Åkeflo, ledamot